

רבי מנחם מנדל מרימנוב — "אבות" החסידות בפולין. הוא מביא מדבריהם בספריו, בתוספת התאר "מורי".

אף שנפטר בגיל צעיר, יצירתו הספרותית מדהימה. ההערכות על אישיותו הן בלתי רגילות — הן מצד אדמו"רים חסידיים והן מצד גדולי התורה. מהן: "אי אפשר לחבר ספר כזה בעולם הזה בלתי שיהיה רב במתיבתא דרביעא" — רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב; "המפורסם בתורתו ויראתו הקודמת לחכמתו, ידו בכל נגלות ונסתרות, מופלג בחכמה, לו עשר ידות" — רבי יעקב אורנשטיין מלוב; "ידיו רב לו בתורה ועניו כיונים על אפיקי הש"ס ופוסקים" — רבי מרדכי זאב אורנשטיין; "והיה הצדיק הנ"ל לכל דרכיו משכיל וה' עמו — הלכה כמותו" — רבי צבי אלימלך מדינוב; "מי לא ידע גדולתו וקדושתו של המחבר" — רבי חיים מצאנז; "כל הרואה, ישתומם, כי יודה כי לית דין בר נש, דמות דיוקנו של יעקב חקוקה בכסא הכבוד" — רבי שמעון סופר.

הערות ספריו:

"מלוא הרועים" — ג"ח. כללי הש"ס. ח"א — זולקווא תקצ"ח, ח"ב — הלבדשטאט תרי"ט, ח"ג — לבוב חש"ד. (לייפציג?)

חידושים והגהות על ש"ס — נדפסו בדפוס וילנא. הגהות כאלה נדפסו גם על הרא"ש, פסקי הרא"ש ופירוש המשניות.

חידושים והגהות על משניות — נדפסו בדפוס וילנא.

קהלת יעקב — אוצר שמות פעלים וכינויים ומפתח נפלא בתורת רשב"י, ערוך בספר א' ב'. נדפס לראשונה בלבוב תר"ל. קהלת יעקב — על הזהר. פרעמישלא תר"ם.

אמת ליעקב, על התורה, לעמברג תרמ"ד.

בית ועד לחכמים — תולדות תנאים ואמוראים, קראקא תרמ"ד.

בשנת תקצ"א החל נוהג כאדמו"ר בבית המדרש של חותנו בזידיטשוב, אולם משורח אורו של רב יצחק אייזיק מזידיטשוב הועם זהרו ונתמעטו חסידיו. חסידי רבי יצחק אייזיק אף רכשו ממנו את בית המדרש של החותן.

בנו — רבי אלכסנדר לאבין, חתן רבי אלעזר בן רבי שלום מבלז.

רבי יעקב צבי אשכנזי מקולביעל

פוריסוב, תרמ"ז (1887) — נספה בשואה, טרבלניקה שנת תש"א (1941)

בן רבי אורי יהושע אלחנן אשר אשכנזי-רבינוביץ מפוריסוב. שושלת ה"יהודי הקדוש" מפשיחא.

תלמידו המובהק של אביו. ובפטירתו של אביו בגיטו וורשה, הוכתר לממלא-מקומו. נשלח עם כל משפחתו למחנה המות טרבלניקה.

רבי יעקב צבי יאליס מדינוב

תקל"ח (1778) — רישא, ט' בניסן תקפ"ה (1825)

בן רבי נפתלי.

נתינת בילדותו וגודל בבית סבו רבי יהודה ב"ר צבי. רבי צבי, לעדות נכדו, היה אב"ד דק"ק מעזבוז. לזכרו של סבו קרא את אחד מספריו בשם "חינוך בית יהודה".

מילדות נתפרסם בכשרונותיו והיה חברו ללימודים של רבי יעקב אורנשטיין בעל "ישועות יעקב" המעיד עליו שהוא "ידידי מנוער ואהבת עולם אהבתיו".

כיהן ברבנות בכמה קהילות: דינוב, גלאגוב, הוסאקוב. אבל רוב ימיו ישב בפרעמיסלא ופרנסת ביתו על רעיתו — שירה מינדל אשר "חגרה בעוז מתניה ותאמץ זרועותיה לבל יצטרך לקבל עליו עול הרבנות".

בחסידות היה תלמיד מובהק לרבי יעקב יצחק ה"חוזה" מלובלין, רבי ישראל מקוזניץ,

קיבל בחסידות מדודו — רבי נחמיה מביכוב, רבי ישכר בער מראדושיץ — רבו המובהק.

רבי ישכר בער מראדושיץ הכתירו לאדמו"ר ואולם הוא המשיך לנסוע אל צדיקי הדור וקיבל את מרותם של רבי אלעזר מקוז'ניץ, רבי נתן-דוד משידלובצה ורבי חיים מאיר יחיאל ממוגלניצא.

משנסתלק רבי אלעזר מקוז'ניץ, נטה אחריו הרוב הגדול של חסידי קוז'ניץ. אמרו שבראש השנה האחרון לחייו, בשנת תרמ"ט, היו בפוריסוב למעלה מחמשת אלפים חסידים.

מגיל צעיר נטה להסתגפות. אכילתו היתה מועטת ביותר. חסידים קשישים העידו שדמות דיוקנו היתה בדיוק כדמות דיוקנו של הסבא "היהודי הקדוש". איחר מאד בתפילותיו והיה מוקף תמיד קבוצה של אברכים חריפים שהתפללו אותו.

נחשב לגדול בתורה והיה גם גדול בתורת הנסתר.

בהלוויתו השתתפו רבבות ובתוכם רבי מאיר יחיאל מאוסטרובצה, רבי אלטר מוולברום ורבי פנחס מקינצק. קברו נכרה באהל של אביו.

דברי תורתו נרשמו ע"י חסידו רבי ישראל ישעיה פירוביץ — הדיין מפוריסוב ונדפסו בשם "עטרה לראש צדיק" — בשנת תרכ"ה. רבים מדברי תורתו גם בספרים "אמרי יהושע" של בנו, "נהר שלום" של אחיו וחתנו — רבי מאיר שלום מקאלושיץ, "זכותא דאברהם" של אחיו — רבי אברהם מפוריסוב.

בנו היחיד — רבי אורי יהושע אלחנן אשר אשכנזי (שינה שם משפחתו מרבינוביץ לאשכנזי), שמילא את מקומו בפוריסוב, קולביעל ובוורשא. היו לו שתיים עשרה בנות ומחתניו: רבי מאיר שלום מקאלושיץ, רבי ישעיהו הלברשטאם מטשחויב, רבי ירחמיאל טייטלבוים, רבי נתן דוד רבינוביץ מקינצק, רבי משה חיים מסובין, רבי יוסף הלוי אב"ד

פרשת דרכים זוטא — חובר בימי נעוריו, דוגמת הספר "פרשת דרכים" של בעל "משנה למלך", קראקא תרמ"ה.

חינוך בית יהודה, עניני נס חנוכה והשגחה עליונה. חובר בהיותו בן כ"ב.

קהלת יעקב — חידושי אגדות במסכת ברכות, פרעמישלא תרס"ט. יחד עם קונטרס השמות לספר "אגרא דכלה", של רבי צבי אלימלך מדינוב.

זכרון יעקב יהודה, דרושיו ודרושי בנו — מונקאטש תרפ"ח.

ישרש יעקב, נדפס בניו יורק בשנת תשי"ד. הספרים שלא נדפסו הם:

ספר על תהלים. כתב היד נמצא בניו יורק. בציר אביעזר — חידושי אגדות; מנחת יעקב; פרפראות לחכמה; קול-יעקב (כתב היד נמצא). נחלת-יעקב; חידושים על שו"ע והפוסקים הראשונים והאחרונים; חידושי תנ"ך; הגהות על הש"ך; שאלות ותשובות; ביאורים על שולחן ערוך — אורח-חיים. חיבור על מסכת ברכות.

לעדות עצמו בהקדמה לספרו "מלוא הרועים", חיבר שמן זית ז"ך = היינו כ"ז ספרים.

בנו שהוציא כמה מספרי אביו — הוא רבי אברהם אליעזר יהודה לייביש מסטרי. בן אחר הוא רבי מרדכי מניזנוב. חתנו היה רבי אברהם ליב הכהן טרויגט שהביא לדפוס את הספר בית ועד לחכמים.

הרב קמלהר, דור דעה, רבנים, ע' ר"ט; במבוא לספרו קהלת יעקב — ירושלים תשל"א, ע"י המו"ל משה אליעזר זיגלמן; אורטנר, שני רבני דינוב, תגים ג-ד, תשל"ב.

רבי יעקב צבי רבינוביץ מפוריסוב

פוריסוב, ב' בטבת תרמ"ט (1888)

בן רבי יהושע אשר מפוריסוב, בן ה"יהודי הקדוש" מפשיסחא. חתן ר' שלמה הלפרין מפינטשוב.